

Stanisław KNUTELSKI, Andrzej LASOŃ

**Materiały do poznania fauny ryjkowców (*Coleoptera*:
Curculionoidea) Podlasia***

Materials for the Studies of the Weevil's Fauna (*Coleoptera*: *Curculionoidea*)
of the Podlasie Region

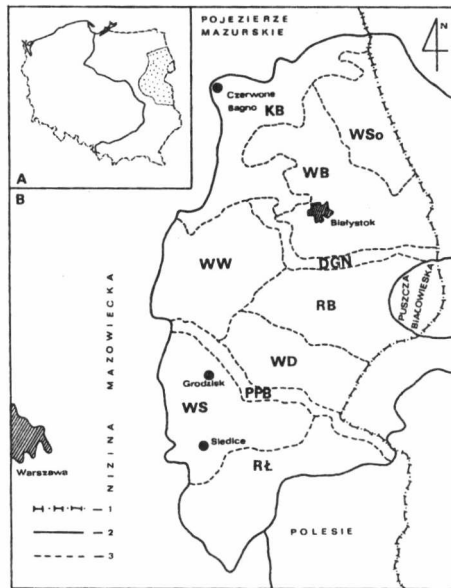
WSTĘP

Polską część Podlasia tworzy 10 regionów fizycznogeograficznych (ryc. 1). Ze względu na specyficzne położenie i bioklimatyczną różnorodność (9, 10) kraina ta jest pod względem biogeograficznym bardzo interesująca. Pomimo to koleopterofauna Podlasia (z wyjątkiem Puszczy Białowieskiej) dotychczas nie była przedmiotem szczegółowego zainteresowania entomologów, a ostatnie wiadomości wskazują na jej stosunkowo słabe poznanie (11, 29, 30).

Curculionoidea Puszczy Białowieskiej, będącej geograficznie integralną częścią Podlasia, a w ujęciu „Katalogu fauny Polski” stanowiącej odrębną jednostkę, były przedmiotem kompleksowych badań faunistycznych (28).

Pierwsze dane do poznania fauny ryjkowców Podlasia dostarczył Osterloff (15), a następnie Roubal (16). Dotychczas ukazało się łącznie 20 różnych prac wzmiankujących o *Curculionoidea* tej krainy. Spośród nich dwie następujące wniosły największy wkład: publikacja Gotwald (7) informująca o 98 gatunkach z rezerwatu Czerwone Bagno w Kotlinie Biebrzańskiej i artykuł Mindy-Lechowskiej (13) donoszący o 47 gatunkach z Grodziska na Wysoczyźnie Siedleckiej (ryc. 1). Niektóre z publikowanych wiadomości o ryjkowcach Podlasia zostały już częściowo uporządkowane i zebrane w „Katalogu fauny Polski”.

* Badania były częściowo finansowane z DS/IZ/ZS/94 z KBN.

Ryc. 1. A — Położenie Podlasia w Polsce — obszar zakropkowany; B — fizycznogeograficzne mezoregiony Podlasia: KB — Kotlina Biebrzańska, WB — Wysoczyzna Białostocka, WSo — Wzgórze Sokólskie, WW — Wysoczyzna Wysokomazowiecka, DGN — Dolina Górnej Narwi, RB — Równina Bielska, WD — Wysoczyzna Drohiczyńska, PPB — Podlaski Przełom Bugu, WS — Wysoczyzna Siedlecka, RŁ — Równina Łukowska; 1 — granica państwowa Polski i Białorusi, 2 — granica Podlasia, 3 — granice pomiędzy regionami
 Location of Podlasie in Poland — spotted area; B — physical geographical mesoregions of Podlasie: KB — Kotlina Biebrzańska, WB — Wysoczyzna Białostocka, WSo — Wzgórze Sokólskie, WW — Wysoczyzna Wysokomazowiecka, DGN — Dolina Górnej Narwi, RB — Równina Bielska, WD — Wysoczyzna Drohiczyńska, PPB — Podlaski Przełom Bugu, WS — Wysoczyzna Siedlecka, RŁ — Równina Łukowska; 1 — state border between Poland and Belorussia; 2 — border of Podlasie, 3 — borders between mesoregions

Opierając się na własnych materiałach z Podlasia, zebranych głównie w latach 1992–1993, podano przede wszystkim nowe dla fauny tej krainy gatunki ryjkowców, oznaczone gwiazdką (*). Dołączono także nowe stanowiska szeregu innych, w tym także stanowiska niektórych gatunków już udostępnionych do rozpowszechnienia w „Katalogu fauny Polski”. Dodatkowo uporządkowano i podsumowano wszystkie dostępne dane z piśmiennictwa o omawianej faunie. Materiały dowodowe znajdują się w naszych zbiorach.

PRZEGLĄD GATUNKÓW

Układ systematyczny oraz nazewnictwo ryjkowców przedstawiono na podstawie następujących opracowań Abazziego i Oselli (1), Alonso-

-Zarazagi (2) oraz Temperego i Pericarta (24). Podając nowe nazwy rodzajowe niektórych gatunków z rodziny *Apionidae*, nie uwzględniono synonimów, ponieważ powszechnie wiadomo, że wszystkie należały wcześniej do rodzaju *Apion*. Natomiast w przypadku wprowadzenia nomenklatury nie znanej powszechnie z „Katalogu fauny Polski” lub „Kluczy do oznaczania owadów Polski” przedstawiono stosowane wcześniej odpowiednie synonimy.

W celu lepszego poznania rozmieszczenia ryjkowców Podlasia pogrupowano gatunki według występowania na zaproponowanych przez Kondrackiego (10) 10 mezoregionach fizycznogeograficznych (ryc. 1). Zastosowano następujące skróty:

KB — Kotlina Biebrzańska	RB — Równina Bielska
WB — Wysoczyzna Białostocka	WD — Wysoczyzna Drohiczyńska
WSo — Wzgórze Sokólskie	PPB — Podlaski Przełom Bugu
WW — Wysoczyzna Wysokomazowiecka	WS — Wysoczyzna Siedlecka
DGN — Dolina Górnej Narwi	RŁ — Równina Łukowska

Rhinomaceridae

1. *Rhinomacer attelaboides* F.: KB — rezerwat Czerwone Bagno (Gotwald 1968).

Attelabidae

2. *Deporaus betulae* (L.): WB — woj. Białystok (Kuntze 1936); KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
3. *Pselaphorhynchites longiceps* (Thomps): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
4. *P. nanus* (Payk.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
5. *Coenorhinus pauxillus* (Germ.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
6. *Rhynchites cupreus* (L.): RŁ — Międzyrzec Podlaski (Smreczyński 1932); KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
7. *Attelabus nitens* (Scop.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); WB — Puszcza Knyszyńska — dolina Pilnicy, 18 VI 1988, 2 ex. na liściu dębu (*Quercus* sp.); okolice Supraśla, 11 VII 1993, 1 ex. na odrostach starych dębów.
8. *Apoderus coryli* (L.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
9. *A. erythropterus* (Gmel.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).

Apionidae

10. *Nanophyes circumscriptus* Aube: KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
11. *N. marmoratus* (Goeze): WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980); KB — Szostaki nad Biebrzą (Burakowski i inni 1992).
12. *Omphalapion hookeri* (Kirby): WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980).
13. *O. laevigatum* (Payk.): WB — Białystok-Pietrasze (Burakowski i inni 1992); WSo — Knyszewicze k. Szudziałowa, 27 VIII 1992, 1 ex. na *Betula* sp. w lesie mieszanym.
14. **Taphrotopium sulcifrons* (Herbst): WB — Puszcza Knyszyńska, 1 VIII 1992, 1 ex. czerpakiem w przecince lasu mieszanego.
15. **Ceratapion gibbirostre* (Gyll.): WB — Białystok, 14 VIII 1993, 1 ex. czerpakiem na łące miejskiej.
16. *Aspidapion radiolus* (Marsh): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
17. *Melanapion minimum* (Herbst): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
18. *Squamapion vicinum* (Kirby): WS — pow. Sokółów (Obarski 1960); KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
19. *Taeniapion urticarium* (Herbst): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); WB — Białystok-Pietrasze (Burakowski i inni 1992), Białystok, 26 VII 1993, 1 ex. na „suchej” miejskiej łące.
20. **Exapion elongatum* (Desbr.): WB — Puszcza Knyszyńska — Kruszyniany, 15 VIII 1993, 2 exx. w nasionach suchych torebek *Sarothamnus scoparius* L.
21. *Protapion apricans* (Herbst): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980).
22. *P. assimile* (Kirby): WB — Białystok-Pietrasze (Burakowski i inni 1992).
23. *P. filirostre* (Kirby): WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980).
24. *P. fulvipes* (Geoff): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980); WB — Białystok-Pietrasze (Burakowski i inni 1992), Białystok, 18 VI 1992 i 8 VIII 1993, 4 exx. na „wilgotnej” łące miejskiej; Białystok-Dojlidy, 4 VI 1993, 1 ex. na ziemi w ogrodzie działkowym.
25. *P. trifolii* (L.): WB — Białystok (Roubal 1910); WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980).

26. *Perapion affine* (Kirby): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
27. *P. curtirostre* (Germar): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980); WB — Puszcza Knyszyńska — okolice Supraśla, 11 VII 1993, 1 ex. na bylinach pod dębami przy strumieniu, Białystok, 14 VII 1993, 1 ex. czerpakiem na łące miejskiej, Białystok-Dojlidy, 1 VIII 1993, 1 ex. na bylinach na brzegu pola z żytem; WSo — Knyszewicze k. Szudziałowa, 18 IX i 6 VIII 1992, 2 exx. na ściółce w borze sosnowym.
28. *P. marchicum* (Herbst): WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980); WB — Puszcza Knyszyńska — Kruszyniany, 15 VIII 1993, 1 ex. na polanie w lesie mieszanym.
29. *P. violaceum* (Kirby): WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980).
30. *Apion cruentatum* Walton: WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980).
31. *Catapion seniculus* (Kirby): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980).
32. *Trichapion simile* (Kirby): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
33. **Stenopteration meliloti* (Kirby): WB — Białystok, 14 VIII 1993, 1 ex. czerpakiem na łące miejskiej.
34. *S. tenue* (Kirby): — RŁ — Międzyrzec Podlaski (Smreczyński 1932); WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980).
35. *Ischnopteration loti* (Kirby): WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980); WB — Białystok, 26 VII 1993, 2 exx. czerpakiem na łące miejskiej.
36. *I. virens* (Herbst): WB — Białystok (Roubal 1910); WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980).
37. *Holotrichapion pisi* (F.): WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980).
38. **Cyanapion spencii* (Kirby): WB — Białystok, 14 VIII 1993, 2 exx. czerpakiem na łące miejskiej.
39. *Oxystoma cerdo* (Gerstr.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980); WSo — Knyszewicze k. Szudziałowa, 7 VII 1992, 1 ex. na liściu *Betula verrucosa* Ehrh. w lesie sosnowym.
40. *O. craccae* (L.): WB — Białystok (Roubal 1910); KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980).

41. *O. pomonae* (F.): WB — Białystok (Roubal 1910); KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
42. *O. subulatum* (Kirby): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
43. *Eutrichapion viciae* (Payk.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968), Szostaki nad Biebrzą (Burakowski i inni 1992); WB — Białystok, 26 VII 1993, 2 exx. na łące miejskiej.
44. *E. vorax* (Herbst): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968), Szostaki nad Biebrzą; PPB — Małkinia (Burakowski i inni 1992).

Curculionidae

45. *Otiorhynchus raucus raucus* (F.): WB — Puszcza Knyszyńska — Pietrasze, 8 VIII 1992, 1 ex. pod kamieniem na obrzeżu lasu mieszanego.
46. *Otiorhynchus scaber* (L.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
47. *O. ligustici* (L.): WB — Puszcza Knyszyńska — oddz. leśny Supraśl, 26 V 1992, 1 ex. czerpakiem na pograniczu lasu i łąki.
48. *O. tristis* (Scop.): WSo — Knyszewicze k. Szudziałowa, 6 VIII 1992, 1 ex. czerpakiem w szkółce dębowej w borze sosnowym.
49. *O. repletus* Boh.: Podlasie, bez stanowisk (Tenenbaum 1931).
50. *O. rotundatus* Sieb.: WS — Siedlce (Trzebiński 1916); WB — Białystok — park Zwierzyniec (Ruszkowski 1933), Białystok (Kuntze 1936).
51. *O. ovatus* (L.): WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980); WB — Puszcza Knyszyńska — Dobrzyniewo, 8 VI 1988, 1 ex.
52. **Trachyphloeus bifoveolatus* (Beck): WB — Białystok, 26 VII 1993, 1 ex. czerpakiem na miejskiej łące.
53. *Phyllobius arborator* (Herbst): WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980); WB — Różanystok (Burakowski i inni 1993), Puszcza Knyszyńska — oddz. leśny Krasuc, 28 V 1988, 1 ex. na *Urtica dioica* na obrzeżu boru iglastego.
54. *Ph. pyri* (L.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); WB — Różanystok (Burakowski i inni 1993).
55. **Ph. vespertinus* (F.): WB — Puszcza Knyszyńska — oddz. leśny nr 66, 16 V 1993, 5 exx., czerpakiem w młodniku i koło drogi Białystok-Dojlidy, 1 V 1993, 1 ex. na ziemi w ogrodzie działkowym.
56. *Ph. virideaeris* (Laich.): WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980); WB — Puszcza Knyszyńska — dolina Pilnicy, 18 VI 1988, 1 ex. na „wilgotnej” łące nadrzecznej, Białystok-Dojlidy, 4 VI 1993, 1 ex. w ogrodzie działkowym.

57. *Ph. calcaratus* (F.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
58. *Ph. urticae* (De Geer): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); WB — Puszcza Knyszyńska — dol. Pilnicy, 18 VI 1988, 4 exx. na *Urtica dioica* L. w zaroślach nadrzecznych.
59. *Ph. oblongus* (L.): WB — Białystok, 8 VI 1992, 1 ex. na ziemi w parku miejskim.
60. *Ph. argentatus* (L.): WB — Knyszyn (Ruszkowski 1933); KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
61. *Polydrusus impar* (Des Gozis): Podlasie, bez stanowisk (Osterloff 1882).
62. *P. pallidus* (Gyll.): WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980).
63. *P. inustus* Germar: WD — Mielnik (Szymczakowski 1965).
64. *P. pilosus* Gredl.: KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); WB — Puszcza Knyszyńska — oddz. leśny nr 249, 9 V 1993, 1 ex. czerpakiem wzdłuż drogi w borze sosnowo-świerkowym.
65. *Polydrusus mollis* (Ström): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
66. *Barypeithes pellucidus* (Boh.): WB — Białystok-Zwierzyniec, 20 VI 1992, 1 ex. czerpakiem w podmokłym lesie grabowym.
67. *Sciaphilus asperatus* (Bonsd.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
68. *Brachyderes incanus* (L.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); WSo — Knyszewicze k. Szudziałowa, 10 i 29 VII 1992, 2 exx. na pniu zdrowej *Pinus silvestris* L. w borze sosnowym; WB — Puszcza Knyszyńska — oddz. Krasne, 18 VI 1988, 2 exx. na ściętym pniu sosny w borze sosnowo-świerkowym.
69. *Brachysomus echinatus* (Bonsd.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
70. *Strophosoma capitatum* (De Geer): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980); WB — Puszcza Knyszyńska — dol. Pilnicy, oddz. leśne: 249, 251, 268, Pietrasze, Kruszyniany, Dębownicze Góry, Białystok, przez cały sezon wegetacyjny w latach 1988 i 1993, 20 exx. w różnych zbiorowiskach leśnych.
71. *Strophosoma faber* (Herbst): WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980).
72. *Philopeton plagiatus* (Schall.): WS — Siedlce (Koehler i inni 1957).

73. *Barynotus obscurus* (F.): WB — Białystok-Krywlany, 16 V 1990, 1 ex. na trawie na „suchej” łące.
74. *Sitona griseus* (F.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); WB — Puszcza Knyszyńska — oddz. nr 66, 16 V 1993, 2 exx. czerpakiem z bylin wzdłuż drogi, Kruszyniany, 15 VIII 1993, 1 ex. na gałęzi *Picea excelsa* (Lam.) Lk., Białystok, 26 i 29 IV 1993, 2 exx.
75. *S. cylindricollis* (Fahr.): WB — Różanystok (Burakowski i inni 1993).
76. *S. flavescens* (Marsh.): WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980).
77. *S. hispidulus* (F.): WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980); RL — Łomazy (Cmoluch i inni 1983); WB — Białystok, 25 IV 1993, 2 exx. na obrzeżu parku brzoźowo-grabowego.
78. *S. humeralis* Steph.: WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980); RL — Łomazy (Cmoluch i inni 1983).
79. *S. inops* Schoenh.: Podlasie, bez stanowisk (Szymczakowski 1965).
80. *S. languidus* Gyll.: Podlasie, bez stanowisk (Szymczakowski 1965); WB — Puszcza Knyszyńska — Żłota Wieś (Stachowiak 1993).
81. *S. lineatus* (L.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980); WB — Białystok, 16 VIII 1992, 1 ex. w altanie ogródka działkowego.
82. *S. longulus* Gyll.: Podlasie, bez stanowisk (Szymczakowski 1965).
83. *S. macularius* (Marsh.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980); WB — Puszcza Knyszyńska — oddz. nr 66, 16 V 1993, 1 ex. czerpakiem wzdłuż drogi w młodniku mieszanym.
84. *S. puncticollis* Steph.: WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980); WSo — Knyszewicze k. Szudziałowa, 1 VII 1992, 1 ex. na pniu *Pinus silvestris* L. w borze sosnowym.
85. *S. sulcifrons* (Thunb.): WB — Białystok (Roubal 1910), Różanystok (Burakowski i inni 1993); WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980).
86. **S. suturalis* Steph.: WB — Białystok, 14 VIII 1993, 2 exx. czerpakiem na łące miejskiej.
87. **S. ononidis* (Sharp): WB — Białystok, 26 VII 1993, 2 exx. czerpakiem na łące miejskiej.

88. *S. ambiguus* Gyll.: WB — Puszcza Knyszyńska — Kopna Góra (Stachowiak 1993); Białystok, 26 VII 1993, 1 ex. czerpakiem na wilgotnej łące miejskiej.
89. *S. tibialis* (Herbst): WB — Puszcza Knyszyńska, k. Białegostoku (Stachowiak 1993).
90. *Tropiphorus elevatus* (Herbst): WB — Białystok-Krywlany, 16 VI 1988, 1 ex. na bylinach w lesie mieszanym.
91. *Chlorophanus viridis* (L.): WB — Puszcza Knyszyńska — Dobrzyńskiewo, 15 i 18 VI 1988, 2 exx. na *Salix* sp. na brzegu boru sosnowego.
92. *Stephanocleonus glaucus* (F.) (= *Coniocleonus hollbergii*) (Fah.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); WB — Puszcza Knyszyńska — Ogrodniczki, 16 VII 1987, 1 ex. na ściętym pniu sosny w borze sosnowym.
93. *Chromoderus fasciatus* (O. Müll.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); WB — Puszcza Knyszyńska — Pietrasze, 9 VIII 1990, 1 ex. czerpakiem koło drogi i 2 exx. na ziemi w lesie mieszanym; Wasilków, 10 VI 1993, 1 ex. na ścianie budynku.
94. *Cleonis pigra* (Scop.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); WB — Puszcza Knyszyńska — Pietrasze 9 VIII 1990, 1 ex.; Wasilków, 29 VIII 1991, 1 ex.
95. *Lixus iridis* Ol.: KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
96. *L. cylindrus* (F.): Podlasie, bez stanowisk (Smreczyński 1968).
97. *L. bardanae* (F.): RB — Płoski k. Bielska Podlaskiego, 6 VIII 1987, 1 ex. czerpakiem z roślinności moczarowej nad rzeką.
98. *Hypera arundinis* (Payk.): WB — Białystok (Roubal 1910).
99. *H. arator* (L.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); WB — Białystok, 26 VI 1987, 1 ex., Puszcza Knyszyńska — Kruszyniany, 27 VIII 1991, 1 ex.; WSo — Knyszewicze, 10 VII 1992, 1 ex.
100. *H. diversipunctata* (Schränk) (= *elongata* (Payk.)): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
101. *H. meles* (F.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
102. *H. nigrirostris* (F.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980).
103. **H. plantaginis* (De Geer): WB — Białystok, 14 VIII 1993, 1 ex. czerpakiem na łące miejskiej.
104. *H. postica* (Gyll.): WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980); WB — Białystok-Zwierzyniec, 16 V 1992, 2 exx.
105. *H. rumicis* (L.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).

106. **H. suspiciosa* (Herbst) (= *pedestris* (Payk.)): WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980); WB — Białystok, 26 VII 1993, 1 ex. czerpakiem na miejskiej łące.
107. *H. zoilus* (Scop.): WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980).
108. **Lepyrus capucinus* (Schall.): WB — Puszcza Knyszyńska — Supraśl, 15 VII 1991, 1 ex. z *Urtica* sp. w zaroślach nadrzecznych.
109. *Hylobitelus* (= *Hylobius*) *abietis* (L.): WB — Białystok (Roubal 1910); KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
110. *H. pinastri* (Gyll.): WS — Siedlce (Koehler i inni 1957); KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
111. *Pissodes castaneus* (Deg.) (= *notatus* (F.)): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); WB — Puszcza Knyszyńska — Pietrasze, 10 VI 1990, 1 ex. z *Juniperus communis* L. w lesie mieszanym.
112. *P. pini* (L.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); WB — Puszcza Knyszyńska — Pietrasze, 10 VI 1990, 1 ex. na pniaku sosnowym w lesie mieszanym; WSo — Knyszewicze, 10 VI 1990, 1 ex. z sosny w borze sosnowym.
113. *P. piniphilus* (Herbst): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
114. *P. validirostris* (Sahl. & Sahl.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
115. *Magdalis ruficornis* (L.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
116. **M. memnonia* Gyll.: WSo — Knyszewicze, 26 VIII 1992, 1 ex. na stosie gałęzi *Pinus silvestris* L. w borze sosnowym.
117. **M. violacea* (L.): WB — Puszcza Knyszyńska — Dębownicze Góry, 11 VII 1993, 1 ex. w szkółce sosnowej.
118. *Trachodes hispidus* (L.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
119. **Cryptorhynchus lupathi* (L.): WB — Białystok, 26 VII 1988, 1 ex. w podmokłym lesie mieszanym.
120. *Rhyncolus ater* (L.): RŁ — Międzyrzec Podlaski (Burakowski i inni 1993); WB — Puszcza Knyszyńska — rezerwat Krasne, 9 V 1993, 1 ex. pod odstającą korą świerka w borze świerkowo-sosnowym.
121. *Brachytemus porcatus* (Germ.): Podlasie, bez stanowisk (Smreczyński 1932).
122. **Sitophilus granarius* (L.): WB — Dobrzyniewo Duże, 8 IX 1993, 3 exx. w ziarnach zboża w stodole.
123. **Mononychus punctumalbum* (Herbst): WB — Puszcza Knyszyńska — Pietrasze, 10 VI 1990, 1 ex. czerpakiem obok drogi leśnej.

124. *Rhinoncus bruchoides* (Herbst): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); WB — Puszcza Knyszyńska — Pietrasze, 10 VI 1990, 1 ex. czerpakiem obok drogi leśnej.
125. *Rh. castor* (F.): WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980); WB — Puszcza Knyszyńska — rezerwat Krasne, 9 V 1993, 1 ex. na liściu młodej wierzby szerokolistnej w przecince leśnej, okolice Supraśla, 11 VII 1993, 1 ex. z bylin pod dębami nad strumieniem, Białystok, 29 VI 1993, 1 ex. w locie.
126. *Rh. pericarpus* (L.): WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980).
127. *Pelenomus* (= *Phytobius*) *comari* (Herbst): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
128. *P. quadricorniger* Colon. (= *Ph. quadricornis* Gyll.): WS — pow. Sokółów (Obarski 1960).
129. *P. quadrituberculatus* (F.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
130. *Ceutorhynchus cochleariae* (Gyll.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
131. *C. contractus* (Marsh.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980).
132. *C. erysimi* (F.): WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980).
133. *C. floralis* (Payk.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980).
134. *C. ignitus* (Germ.): WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980).
135. *C. obstructus* (Marsh.) (= *assimilis* (Payk.)): WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980).
136. *C. pallidactylus* (Marsh.) (= *quadridens* (Panz)): WS — woj. Białystok (Kuntze 1936), Puszcza Knyszyńska — Wasilków, 10 V 1991, 1 ex., Białystok, 2 V 1993, 3 cxx. w locie.
137. *C. pectoralis* Weise: WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980).
138. *C. pleurostigma* (Marsh.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); WB — pow. Białystok (Ruszkowski 1933).
139. *C. maculaalba* (Herbst): WB — Tylwica w pow. Białystok (Ruszkowski 1933), Białystok (Kuntze 1936, Smreczyński 1974).
140. *C. punctiger* (Gyll.): WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980); WB — Białystok, 29 IV 1993, 1 ex. na *Taraxacum officinale* Web. w mięście.
141. *Sirocalodes depressicollis* (Gyll.) (= *Ceutorhynchus nigrinus* (Marsh.)): WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980).
142. *Parethelcus (= *Ceutorhynchus*) *pollinarius* (Fors.): WB — Białystok, 23 IV 1993, 1 ex. w locie.

143. *Nedyus* (= *Cidnorhinus*) *quadrinaculatus* (L.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980); WB — Puszcza Knyszyńska — oddz. 241 i 249, 9 V 1993, 3 exx. na liściu leszczyny i maliny w borze świerkowo-sosnowym, Białystok, 25 VII 1993, 4 exx. na łące miejskiej.
144. *Mogulones* (= *Ceutorhynchus*) *asperifoliarum* (Gyll.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
145. *M. larvatus* (Schultze): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
146. *Coeliodes dryados* (Gmel.) (= *quercus* (F.)): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
147. *C. erythroleucus* (Gmel.) (= *cinctus* (Gcoff.)): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
148. *C. ruber* (Marsh.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
149. *C. rubicundus* (Herbst): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
150. *Baris artemisiae (Herbst): WB — Puszcza Knyszyńska — oddz. 268, 1 VIII 1992, 2 exx. na *Artemisia vulgaris* L. w szkółce sosnowo-dębowo-brzozowej, Białystok, 14 VIII 1993, 2 exx. czerpakiem z *Artemisia* sp.
151. *Limnobaris pilistriata* (Steph.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
152. *L. t-album* (L.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
153. *Anthonomus conspersus* Desbr.: KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
154. *A. humeralis* (Panz.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
155. *A. pedicularius* (L.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
- ? *Anthonomus piri* Kollar (= *cinctus* Redt.): WB — Knyszyn (Ruszkowski 1933). Według autora oznaczenie było niepewne.
156. *Anthonomus pomorum* (L.): WB — Knyszyn, Białystok (Ruszkowski 1933), woj. Białystok (Kuntze 1936), Puszcza Knyszyńska — dol. Pilnicy, 18 VI 1988, 1 ex. w zaroślach nadrzecznych.
157. *A. rubi* (Herbst): WW — Wysokie Mazowieckie (Ruszkowski 1933); KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); WB — Knyszyn, (Ruszkowski 1933), Puszcza Knyszyńska — oddz. 249, 9 V 1993, 2 exx. czerpakiem na polanie.
158. **A. phyllocola* (Herbst) (= *varians* (Payk.)): WB — Puszcza Knyszyńska — oddz. 249, 9 V 1993, 2 exx.
159. *Furcipes rectirostris* (L.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
160. *Balanobius* (= *Curculio*) *pyrrhoceras* (Marsh.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).

161. *B. salicivorus* (Payk.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); WB — Białystok, 18 VI 1988, 1 ex. w locie.
162. *Acalyptus carpini* (Herbst): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
163. *A. sericeus* Gyll.: KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
164. *Tychius* (= *Miccotrogus*) *picrostris* (F.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
165. *T. stephensi* Schoen. (= *tomentosus* (Herbst)): WB — Białystok (Roubal 1910).
166. *Sibinia pelluscens* (Scop.): WS — Grodzisk (Minda-Lechowska 1980).
167. *S. vittata* (Germ.): WD — Mielnik (Smreczyński 1972).
168. *Dorytomus edoughensis* Desbr. (= *affinis* (Payk.)): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
169. **Dorytomus longimanus* (Forst.): WB — Puszcza Knyszyńska — Pietrasze, 12 I 1991, 1 ex. pod korą *Populus* sp. w lesie mieszanym.
170. **D. tremulae* (F.): WB — Puszcza Knyszyńska — Pietrasze, 8 VIII 1990, 1 ex. z *Populus* sp. w lesie mieszanym.
171. *D. salicis* Walt.: KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
172. **D. dorsalis* (L.): WB — Puszcza Knyszyńska — rez. Krasne, 9 V 1993, 1 ex. na liściu wierzby szerokolistnej szarej, łoży (*Salix cinerea* L.) w przecince leśnej.
173. *Anoplus plantaris* (Naezen): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
174. *Rhynchaenus* (= *Orchestes*) *pilosus* (F.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
175. *Rh. quercus* (L.): WB — Knyszyn (Ruszkowski 1933), woj. Białystok (Kuntze 1936).
176. *Rh. loniceræ* (Herbst): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); WB — Puszcza Knyszyńska — oddz. 249, 9 V 1993, 1 ex. czerpakiem na polanie boru sosnowo-świerkowego.
177. *Rh. rusci* (Herbst): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
178. *Rh. fagi* (L.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
179. *Rh. testaceus* (Müll.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
180. *Rh. decoratus* (Germ.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
181. *Rh. salicis* (L.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).

182. *Rh stigma* (Germar): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968); RŁ — Międzyrzec Podlaski (Wanat 1987); WB — Puszcza Knyszyńska — oddz. 249 i 241, 9 V 1993, 2 exx. czerpakiem z odrostów *Salix* sp.
183. *Miarus ajugae (Herbst) (= *perjuratus* Roudier): WSo — Knyszewice, 7 VII 1992, 1 ex. na pniu sosny i 1 ex. na *Knautia arvensis* (L.) w borze sosnowym.
184. **Gymnetron melanarium* (Germar): WB — Puszcza Knyszyńska — oddz. 66, 16 V 1993, 1 ex. czerpakiem z bylin wzdłuż drogi leśnej.
185. **G. pascuorum* (Gyll.): WB — Puszcza Knyszyńska — Supraśl, 11 VII 1993, 1 ex. na łące obok boru, Białystok, 26 VII 1993, 1 ex. czerpakiem na „suchej” łące miejskiej.
186. **G. tetrum* (F.): WB — Białystok, 15 i 16 VII 1993, 3 exx. z dziewanny drobnokwiatowej (*Verbascum thapsus* L.) w zbiorowisku roślinności ruderalnej.
187. *Cionus scrophulariae* (L.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
188. *C. tuberculosus* (Scop.): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).
189. *Stereonychus frazini* (De Geer): KB — Czerwone Bagno (Gotwald 1968).

STAN POZNANIA RYJKOWCÓW PODLASIA

Wstępne badania ryjkowców Podlasia przeprowadzono głównie na obszarze Wysoczyzny Białostockiej i Wzgórz Sokólskich w latach 1992–1993. W trakcie tych prac zidentyfikowano łącznie 87 gatunków *Curculionoidea*, w tym 27 nowych dla fauny Podlasia, oznaczonych gwiazdką (*). Razem z własnymi materiałami oraz danymi z piśmiennictwa gatunki ryjkowców tej krainy reprezentują liczbowo poszczególne rodziny następująco: *Rhinomacreridae* — 1, *Attelabidae* — 8, *Apionidae* — 34 i *Curculionidae* — 146 gatunków. Z krainy Podlasia, obejmującej powierzchnię 20 470 km², poznano w sumie 189 gatunków ryjkowców. W porównaniu z fauną *Curculionoidea* Puszczy Białowieskiej (powierzchnia — 580 km²), liczącej 454 gatunki (28), oraz sąsiedniego Polesia Lubelskiego (powierzchnia — 4698 km²), gdzie wykazano 281 gatunków (5), jest to liczba znacznie niższa.

Znajomość koleopterofauny ryjkowców poszczególnych mezoregionów Podlasia jest bardzo zróżnicowana. Najlepiej pod tym względem poznana

jest Kotlina Biebrzańska, skąd wykazano razem 100 gatunków, i Wysoczyzna Białostocka — 87 gatunków. W dalszej kolejności znajdują się: Wysoczyzna Siedlecka (50 gatunków). Wzgórza Sokólskie (10 gatunków), Równina Łukowska (6 gatunków) i Wysoczyzna Drohiczyńska (2 gatunki). Z Wysoczyzny Wysokomazowieckiej, Równiny Bielskiej oraz Podlaskiego Przełomu Bugu zanotowano dotychczas po 1 gatunku ryjkowców, natomiast z obszaru Górnej Narwi — żadnego.

Wśród poznanych *Curculionoidea* Podlasia wiele gatunków wymaga szczególnej uwagi. Są to elementy górskie (*Polydrusus impar*, *Anthonomus conspersus*), borealno-górskie (*Polydrusus pilosus*), ryjkowce zaliczane pod względem ekologicznym do grupy kserotermicznych (*Polydrusus inustus*, *Sitona griseus*, *S. cylindricollis*, *S. inops*, *S. languidus*, *S. longulus*, *S. macularius*, *S. tibialis*, *Lixus cylindrus*, *Chromoderus fasciatus*, *Ceutorhynchus maculaalba*, *Sibinia vittata*, *Gymnetron melanarium*) oraz gatunki rzadko spotykane w Polsce (*Nanophyes circumscriptus*, *Perapion affine*, *Otiorhynchus repletus*, *Sitona ononidis*, *Lixus iridis*, *L. bardanae*, *Hypera arundinis*, *Magdalis memnonia*, *Brachytemus porcatus*, *Ceutorhynchus ignitus*, *C. pectoralis*, *Mogulones larvatus*, *Acalyptus sericeus*, *Dorytomus salicis*, *D. dorsalis*, *Rhynchaenus pilosus*, *Rh. loniceræ*, *Gymnetron pascuorum*, *Stereonychus frazini*). Ze względu na ich pewną unikalność (specyficzne wymagania siedliskowe, nieduży zasięg lub występowanie na jego kresach, albo lokalne występowanie w niektórych tylko rejonach Polski) można je zaliczyć do kategorii zagrożeń „V” lub „R” przyjętej za „Czerwoną księgą” IUCN. Ryjkowce te mają także ważne znaczenie przy rozwiązywaniu szeregu problemów zoogeograficznych. Występowanie niektórych z nich na Podlasiu wymaga jednak sprawdzenia, ponieważ można stwierdzić pewne niekonsekwencje dotyczące publikowanych informacji.

Hypera arundinis została podana z okolic Białegostoku przez Roubalę (16), natomiast Smreczyński (20) w rozmieszczeniu gatunku nie uwzględnił tego faktu. W r. 1932 Smreczyński wykazał *Brachytemus porcatus* z Podlasia, a w r. 1972 nie wymienił już tej krainy w rozsiedleniu tego ryjkowca. Również ten sam autor (20) nie uwzględnił Podlasia w zasięgu występowania *Acalyptus sericeus* i *Dorytomus salicis*, miño że gatunki te zostały wcześniej stwierdzone przez Gotwaldę (7) w rezerwacie Czerwone Bagno w Kotlinie Biebrzańskiej. Wymaga także sprawdzenia występowanie na Podlasiu *Anthonomus conspersus* — gatunku, który ekologicznie związany jest z jarzębiną (*Sorbus aucuparia* L.) w chłodnych i wilgotnych biotopach Sudetów oraz Karpat na terenie Polski.

Dotychczasowa wiedza wskazuje na względnie słabe poznanie fauny *Curculionoidea* Podlasia. Biorąc pod uwagę specyficzne położenie i niezwykłą

fizjograficzną różnorodność tej krainy (9, 10), można spodziewać się ponad dwukrotnie większej liczby gatunków. Dotyczy to zwłaszcza przedstawicieli rodzajów dotychczas nie wykazywanych z Podlasia (*Lasiorhynchites*, *Byctiscus*, *Notaris*, *Bagous*) oraz nielicznie reprezentowanych w gatunki rodzin *Apionidae* i *Curculionidae* (*Polydrusus*, *Magdalis*, *Ceutorhynchini*, *Curculio*, *Baris*, *Tychius*, *Sibinia*, *Dorytomus*, *Miarus*, *Gymnetron*, *Cionus*). Istnieje zatem potrzeba podjęcia kompleksowych badań faunistycznych na Podlasiu ze względu na znajomość bogactwa fauny krajowej ryjkowców, problemy zoogeograficzne, a także konieczność ochrony przyrody.

PIŚMIENNICTWO

1. Abazzi P., Osella G.: Elenco sistematico-faunistico degli *Anthribidae*, *Rhinomaccerhidae*, *Attelabidae*, *Apionidae*, *Brentidae*, *Curculionidae Italiani* (*Insecta*, *Coleoptera*, *Curculionoidea*). I Parte, Estratto da *Redia* **75** (2), 267–414 (1992).
2. Alonso-Zarazaga M. A.: Revision of the supraspecific taxa in the palearctic *Apionidae* Schöncherr, 1823 (*Coleoptera*, *Curculionoidea*). 2. Subfamily *Apioninae* Schöncherr, 1823: Introduction, keys and descriptions, *Graellsia* **46**, 19–156 (1990).
3. Burakowski B., Mroczkowski M., Stefańska J.: Katalog fauny Polski. Chrzęszcze *Coleoptera*. Ryjkowcowate prócz ryjkowców — *Curculionoidea* prócz *Curculionidae*. Dz. Wyd. MiIZ PAN, Warszawa 1992.
4. Burakowski B., Mroczkowski M., Stefańska J.: Katalog fauny Polski. Chrzęszcze *Coleoptera*, Ryjkowce — *Curculionidae*. Część 1. Dz. Wyd. MiIZ PAN, Warszawa 1993.
5. Cmoluch Z.: Rüsselkäfer (*Coleoptera*, *Curculionidae*) von Polesie Lubelskie. *Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska*, sectio C **44**, 1–64 (1992).
6. Cmoluch Z., Łętowski J., Minda-Lechowska A.: Ryjkowce z rodzaju *Sitona* Germar (*Coleoptera*, *Curculionidae*) na plantacjach roślin motylkowych w Polsce. *Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska*, sectio C **37**, 67–86 (1983).
7. Gotwald A.: Fauna ryjkowcowatych (*Curculionidae*, *Col.*) niektórych Parków Narodowych i Rezerwatów. *Pr. Inst. Bad. Leśn.* **363**, 1–72 (1968).
8. Koehler W., Schnaider Z., Śliwa E.: Prognoza występowania szkodliwych owadów leśnych w 1957 r. *Sylvan* **101** (4), 66–91 (1957).
9. Kondracki J.: Polska północno-wschodnia. PWN, Warszawa 1972.
10. Kondracki J.: Geografia Polski. Mezoregiony fizycznogeograficzne. PWN, Warszawa 1994.
11. Kubisz D., Szwałko P.: Nowe dla Podlasia gatunki chrzęszczy (*Coleoptera*). *Wiad. Entom.* **10** (1), 5–14 (1991).
12. Kuntze R.: Krytyczny przegląd szkodników z rzędu chrzęszczy zarejestrowanych w Polsce w latach 1919–1933. *Roczn. Ochr. Rośl.* **3** (2), 1–116 (1936).

13. Minda-Lechowska A.: Dynamika liczebności ryjkowców (*Curculionidae*, *Coleoptera*) stwierdzonych na uprawach lucerny siewnej (*Medicago sativa* L.) w południowo-wschodniej Polsce. Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska, sectio C **35**, 255-295 (1980).
14. Obarski J.: Próba ustalenia składu entomofauny roślin baldaszkowatych na podstawie odłowów z kolendry, kopru włoskiego i kminku. Biul. IOR. **9**, 105-112 (1960).
15. Osterloff F.: O chrząszczach krajowych. Pam. Fizjogr. **2**, 435-476 (1882).
16. Roubal J.: K faunie żestokryłych Litwy. Russ. Ent. Obzor. **10**, 195-204 (1910).
17. Ruszkowski J. W.: Wyniki badań nad szkodliwą fauną Polski. Roczn. Ochr. Rośl. **1** (1-3), 1-545 (1933).
18. Smreczyński S.: Zbiór ryjkowców sp. Wojciecha Mączyńskiego. Spraw. Kom. Fizjogr. **65**, 1-24 (1932).
19. Smreczyński S.: Ryjkowce — *Curculionidae*. Podrodziny *Tanymericinae*, *Cleoninae*, *Tanyrhynchinae*, *Hylobinae*. [w:] Klucze do oznaczania owadów Polski. XIX, 98c, PWN, Warszawa 1968.
20. Smreczyński S.: Ryjkowce — *Curculionidae*. Podrodzina *Curculioninae*. [w:] Klucze do oznaczania owadów Polski. XIX, 98d, PWN, Warszawa 1972.
21. Smreczyński S.: Ryjkowce — *Curculionidae*. Podrodzina *Curculioninae*. [w:] Klucze do oznaczania owadów Polski. XIX, 98e, PWN, Warszawa 1974.
22. Stachowiak P.: Materiały do poznania rozmieszczenia i znaczenia ryjkowców z rodzaju *Sitona* Germar (*Coleoptera*, *Curculionidae*) w Polsce. Pol. Pismo Entom. **62**, 25-34 (1993).
23. Szymczakowski W.: Materiały do poznania chrząszczy (*Coleoptera*) siedlisk kserotermicznych Polski. Pol. Pismo Entom. **35**, 225-257 (1965).
24. Tempere G., Pericart J.: Faune de Franc **74**. Coléoptères *Curculionidae*. Quatrième partie: Compléments. FFSDSN, Paris 1989.
25. Tenenbaum Sz.: Nowe dla Polski gatunki i odmiany chrząszczy oraz nowe stanowiska gatunków dawniej podawanych. V. Fragm. Faun. Mus. Zool. Pol. **1**, 329-359 (1931).
26. Trzebiński J.: Choroby i szkodniki roślin, hodowanych w Królestwie Polskiem. Według danych Stacyi Ochrony Roślin z roku 1912, 1913 i 1914 z dołączeniem danych dawniejszych. Pam. Fizyogr. **23**, 1-106 (1916).
27. Wanat M.: Notes on *Rhynchaenus smreczyński* Dieckmann, *Rh. stigma* (Germar) and *Rh. pseudostigma* Tempere (*Coleoptera*, *Curculionidae*) and their occurrence in Poland. Pol. Pismo Entom. **57**, 309-318 (1987).
28. Wanat M.: Ryjkowce (*Coleoptera*: *Curculionoidea*: *Anthribidae*, *Rhinomaceridae*, *Rhynchitidae*, *Attelabidae*, *Apionidae*, *Curculionidae*) Puszczy Białowieskiej. Pol. Pismo Entom. **63**, 37-112 (1993).
29. Wojas T.: Nowe stanowiska kilku rzadkich gatunków biegaczowatych *Coleoptera*, *Carabidae* w Polsce. Wiad. Entom. **11**, 143-147 (1992).
30. Wojas T.: Aktualny stan znajomości fauny biegaczowatych *Coleoptera*, *Carabidae* Puszczy Białowieskiej. Parki Nar. i Rez. Przyr. **13** (2), 107-114 (1994).

SUMMARY

The present paper shows 28 weevil species marked with asterisks, new to the fauna of Podlasie (Fig. 1), new localities of some species recorded earlier in the literature, and the current state of knowledge regarding the weevil fauna of this land.

The actual number of the *Curculionoidea* fauna of Podlasie amounts to 189 species, consisting of the families: *Rhinomaceridae* (1 species), *Attelabidae* (8 sps.), *Apionidae* (34 sps.), and *Curculionidae* (145 sps.) Among these beetles 35 species favour a specific range and ecological requirements and can be included in the group of unique species of the country's fauna.

Recent data indicate that the degree of knowledge of the weevil fauna of Podlasie is insufficient, especially with regard to relatively large surface areas, specific positions, and large physiographical variations of this land. Therefore, it is necessary to undertake further complex faunistical investigations region of Poland.